

werkblad Das

De das is het grootste landroofdier van Nederland. Hij is zo groot als een hond. Als je zijn staart meetelt, kan hij wel een meter lang worden. Hij heeft een ruige, donkergrijze vacht en een opvallend zwart-wit gestreepte snuit. De das lijkt wel een beetje op een beertje. Maar hij is een marterachtige en is dus geen familie van de beer of de hond, maar van de bunzing en de otter.

De das eet zowel planten als dieren, met andere woorden: hij is een *alleseter*. Zijn lievelingskostje is regenworm. Verder eet hij insecten, kikkers, kleine zoogdieren, valfruit, mais en honing. De das gebruikt zijn graafpoten niet alleen om voedsel uit de grond te wroeten, maar ook om zijn hol te maken. Dat graaft hij vaak in een helling, bijvoorbeeld in een rivierduin of een houtwal. Het hol van een das noem je een *burcht*. Meestal wordt een burcht bewoond door een hele familie, want de das is een echt gezelligheidsdier. Zo'n dassenburcht bestaat uit een uitgebreid gangenstelsel en heeft meerdere uitgangen en 'kamers'. In die kamers worden de jongen geboren en grootgebracht.

In Nederland heeft de das geen natuurlijke vijanden. Zijn grootste vijand is wel de mens. Vroeger werd de das zelfs bejaagd. Van het haar van de das werden kwasten en penselen gemaakt. De jager stuurde zijn honden de burcht in om de dassen naar buiten te drijven, waarna hij hen kon schieten. Daarvoor werden kleine, felle honden gebruikt, zoals teckels en terriërs.

Sinds 1947 is de das wettelijk beschermd. Je mag hem niet doden (zelfs niet verstoren) en ook zijn burcht is nu beschermd. Toch bleef het lange tijd niet goed gaan met de das. Dat kwam doordat er veel dassen werden doodgereden. Daarom is men onder autowegen dassentunneltjes gaan aanleggen. En al worden er ieder jaar nog honderden dassen doodgereden, het gaat nu een stuk beter met de stand. Tegenwoordig lopen er in ons land al ongeveer 4500 dassen rond. De meeste leven in Gelderland en Limburg. De das houdt namelijk van bosrijke streken. Zijn favoriete biotoop is een kleinschalig landschap, met akkers, bosjes, heggen en houtwallen.

Vragen & Opdrachten

Je hebt nodig: atlas en woordenboek en - als je ook de tekenopdracht doet - tekenpapier, potlood, kleurpotloden, gum en afbeeldingen van de das.

1. Wat is niet waar?

- De das is een beschermd dier.
- De das is een nachtdier.
- De das is een planteneter.
- De das is een zoogdier.

2. Een das gaat naar een speciaal restaurant voor dassen. Wat zal zijn favoriete driegangenmenu zijn?

voorgerecht:

hoofdgerecht:

toetje:

3. Een das eet ook *valfruit*, dus rijpe vruchten die op de grond gevallen zijn. In welke tijd van het jaar heb je het meeste valfruit?

- januari-maart
- april-juni
- juli-oktober
- november-december

4. Bij welke weersomstandigheden en in welke jaargetijde is de kans het grootst dat een das hongerlijdt? Leg ook uit waarom.

.....

.....

5. De Taalmakerij: beren en zeugen

Het mannetje van de das heet 'beer', het vrouwtje heet 'zeug', net als bij het varken. Ook bij andere dieren hebben het mannetje en het vrouwtje vaak een speciale naam. Vul de onderstaande tabel aan (konijn en vos zijn extra!).

	mannetje (♂)	vrouwtje (♀)
das	<i>beer</i>	<i>zeug</i>
kat
hond
varken
schaap
*konijn
*vos

6. Er leven ongeveer 4000 dassen in ons land. Waarom zul je toch niet zo snel een das te zien krijgen?

.....

7. Topodetective

Er komen ook dassen voor in een bepaalde streek van Friesland. Nu je weet wat de biotoop (= leefomgeving) van de das is, kun je met behulp van een atlas wel uitvinden welke streek dat is. Als je *De Junior Bosatlas* hebt, gebruik dan de kaarten op bladzijde 23 (Friesland) en 34 (bodemgebruik).

- 0 Westergo
- 0 Oostergo
- 0 Gaasterland
- 0 Het Bildt

8. De Taalmakerij: nijdas

Iemand die vaak onvriendelijk doet, noem je een *nijdas*.

Er zijn meer woorden met een dierennaam waarmee een mens wordt aangeduid.

Voorbeelden zijn: *angsthaas, brombeer, feestvarken, geldwolf, geluksvogel, huismus, motormuis, pechvogel, sloddervos* en *werkezel*.

Vul met behulp van deze woorden de volgende zinnen aan:

- a. Iemand die altijd maar werkt, is een
- b. Guus heeft altijd geluk. Hij is een echte
- c. Iemand die het tegendeel is van Guus noem je een
- d. Een motorrijder noem je ook wel een
- e. Dagobert Duck is een
- f. Een ander woord voor mopperaar is
- g. En een synoniem van bangerik is
- h. Iemand die het liefst thuis zit, noem je een
- i. De jarige is het
- j. Iemand die altijd zijn spullen laat slingeren, is een

9. Hij is niet voor één gat te vangen.

Dit zeg je van iemand die slim is en bij problemen altijd wel een uitweg (een oplossing dus) weet te vinden.

Waarom zou deze uitdrukking ook op de das betrekking kunnen hebben?

.....
.....

10. Teken de das in zijn biotoop.

Zoek afbeeldingen van een das en teken met behulp daarvan zelf een das. Zijn belangrijkste kenmerken moeten goed te zien zijn en ook wat zijn biotoop is.

De antwoorden vind je hier: <http://www.surfspin.nl/kwast.html>.